

EDUCATION AND IT'S REPERCUSSIONS

Marinescu Ema Diana

PhD. Candidate

University of Craiova

Aristotel, in his work „ Politics” believed that „education should be an object of public not personal surveillance. The etymology of the word „education” comes from the Latin „educio, educare”, meaning „to feed, to take care of, to grow (plants or animals)”, but can also come from the Latin word „educio, educere” , meaning „to take, to lead, to extract”. There are voices saying that the school, as an institution, is incapable of facing the demands of education, that the costs are very high, and it’s not in the position of building professional competences for society. The major issue that mankind is facing today demand an urgent solution by using the most efficient means and forms of education. It is believed that abandoning the traditional values of education, the lack of an axiological system of education through values and for values, as well as moral and spiritual consciousness brought school and education in front of the imperatives of the contemporary world.

Key terms: education, values, crisis, school, rights, freedoms, contemporaneity competences.

“Asistăm astăzi, pretudindeni în lume, la o punere în discuție a principiilor de bază ale structurii educative și ale diferitelor sisteme. Există, la toate nivelurile o amplificare a opiniei că actualele modele educative au dat greș și că există o totală lipsă de concordanță între ființa umană și complexa societate contemporană”¹.

Platon definea educația ca fiind „arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelor care dispun de ele.”

Aristotel, în lucrarea sa „Politica”, considera că „educația trebuie să fie un obiect al supravegherii publice, iar nu particulare”.

Etimologia cuvântului “educație” provine din latinescul *educio* - *educare* care se traduce prin a alimenta, a îngriji, a crește (plante sau animale), sau mai poate fi dedus din latinescul *educio* – *educere*) - a duce, a conduce, a scoate. Ambele variante sunt corecte, dar determinarea realității acoperite de termenul în discuție și a conținutului noțional atrage după sine multiple dificultăți întrucât mulți pedagogi înțeleg educația în mod diferențiat²:

Kant, afirma că “educația este activitatea de disciplinare, cultivare, civilizare și moralizare a omului, iar scopul educației este de a dezvolta în individ toată perfecțiunea de care este susceptibil – această definiție subliniază funcțiile și scopul educației”.

Herbart, considera că “educația este acțiunea de formare a individului pentru el însuși, dezvoltându-i-se o multitudine de interese – această definiție subliniază scopul educației.”

Dewey, vede în educație “acea reconstrucție sau reorganizare a experienței care se adaugă la înțelesul experienței precedente și care mărește capacitatea de a dirija evoluția celei care urmează”.

Educația în societatea contemporană reprezintă educația din totdeauna în permanența ei, educația care răspunde solicitărilor societății contemporane, mai mult care anticipează transformările societății viitoare, proiectează, organizează, coordonează acțiunile și factorii responsabili acestei transformări.

¹ J. Krishnamurati, *Despre Educație*, Editura Herald, București, 2014, p. 5
<https://www.scribd.com>

Dimensiunile societății contemporane nu sunt indentificate printr-un proces ciclic de evaluare, revalorizare și restructurare a educației, determinat în prezent de fenomenul cronologic de trecere în mileniul III, în al XXI-lea secol de existență al omenirii, trecere care a antrenat schimbări politice, economice, sociale, educaționale radicale. Astfel înțelegem dimensiunile educației contemporane prin mai multe viziuni:

Problematica lumii contemporane, provocarile acesteia și consecințele în domeniul educației, au dus la impunerea și operaționalizarea în plan teoretic-explicativ, dar și practic-aplicativ.¹

Teoretic politica educațională reprezintă o structură decizională care include numeroase sondaje și investigații psihosociologice și socioiognoseologice extrem de scumpe și greu de întreprins, practic deciziile de politică educațională au tendința, uneori, de a se baza mai mult pe intuiții, reprezentări comune și mai ales pe interesele politice active care reușesc să se impună. Deși se admite că educația este o prioritate națională, mai influentă este moștenirea industrială din vechiul regim².

A evidenția problematica unei științe înseamnă, pe de o parte a-i statua identitatea deosebind-o de alte abordări științifice ale aceluiași obiect și pe de altă parte a facilita accesul celui care studiază respectiva știință la obiectul său. Dacă problematica nu este limpede formulată, dacă o știință apelează la împrumuturi, dacă încearcă să acapareze ceea ce nu-i aparține justificat, atunci dă semne clare ale caracterului precar al pretenției sale de a fi știință. E posibil ca, aflată în această situație, o “știință” să ofere imaginea exactă a crizei sale.

Ideile libertății și descătușării umanismului și creativității operei în educație chiar dacă pătrund cu greu în mentalitatea oamenilor, ne îndeamnă să distrugem zidul de nepătruns al gândirii materialiste care ani în șir a creat stereotipii eronate.

În actualul context, avem nevoie de o educație dinamică, formativă, centrată pe valorile autentice. În societatea actuală caracterizată prin mobilitate economică, politică și culturală, noua ordine educațională nu se concepe fără avangarda mișcării pedagogice teoretice și a praxisului educațional.

Specialiștii sunt de acord cu patru teze pe care trebuie să se bazeze acțiunea constructivă:

- educația este azi în centrul preocupării tuturor popoarelor;
- învățământul trebuie să fie considerat în orice societate ca un ansamblu omogen, ca să reflecte nevoile societății și mijloacele de care dispune pentru satisfacerea lor;
- criza existentă se manifestă pe două planuri: decalajul existent între aspirațiile indivizilor și nevoile societății, pe de o parte, și capacitățile sistemului de învățământ pe de altă parte, și prăpastia existentă între țările în curs de dezvoltare și cele industrializate;
- în toate țările apare ca o urgență, cercetarea căilor și mijloacelor care vor permite inovarea învățământului.

S-a afirmat că școala nu mai face față cereri de educație că au crescut alarmant costurile școlii și că aceasta nu mai este capabilă să formeze competențe profesionale pentru societate.

Marile probleme cu care se confruntă omenirea cer o rezolvare urgentă prin folosirea celor mai eficiente mijloace și forme de educație. Se consideră că abandonarea valorilor tradiționale ale educației, lipsa unui sistem axiologic de educație prin valori și pentru valori și criza de conștiință morală și spirituală a adus școala și educația în fața imperativelor lumii contemporane.

S-a constatat că dezvoltarea nu poate fi autentică fără pace, dar pacea nu poate fi autentică fără respectarea drepturilor omului și asigurarea libertăților fundamentale, la rândul lor, aceste

¹Miron Ionescu, Instrucție și Educație, Ed. Cluj Napoca, 2003, p.400;

² Constantin Strungă, Politici Educaționale, Editura Politehnica, Timișoara, 2003,p.78

libertăți și drepturi sunt iluzorii acolo unde domnește mizerie, foamete analfabetismul. Aceste evoluții au condus la introducerea unui concept nou, acela de problematică a lumii contemporane.¹

„Se afirmă adesea că nu ne putem permite indiferența la criza lumii moderne, ce este, în primul rând o criză spirituală. Școala prin educatorii ei, are o răspundere legată de rezolvarea acestei crize, de evitarea pseudovalorii. Reflecția personală, angajarea responsabilă vis-a-vis de destinul omului implică dezbateră a ceea ce numim educarea umanității.

Lumea în care trăim este una singură și nu trebuie să uităm căde noi depinde felul în care trăim. Șă nu uităm de asemenea, că mai gravă decât criza economică este ciza axiologică, iar problema cea mai importantă este reconstruirea unui sistem de valori pertinente.

Societatea românească a reușit să conserve valorile tradiționale, cultural/spirituale.

Educația cu sens valoric uman și bine organizată este o condiție necesară, dar nu și suficientă democrației²”.

„Viitorul educației constituie o prioritate a comunității mondiale; națiunile a nu nu numai dreptul dar și datoria de a se sprijini reciproc pentru ca prin educație, cultură și știință să ajungă la pace, progres și prosperitate și nu la haos, dezumanizare, la disperarea provocată de un mediu în continuă degradare.

Școlile de prestigiu sunt conduse de valori autentice; ele au la bază principii culturale clar definite, care nu lasă loc interpretărilor: nivel înalt de participare, comunicare empatică, cooperare creativă, etică și integritate, onestitate și încredere, recunoașterea meritelor³”.

„Cultura japoneză și cea americană reprezintă două tipuri diferite de cultură, în care se observă compatibilitatea profundă între cultura școlii și cea națională. Ambele tipuri de cultură școlară și-au pus amprenta pe formarea personalității celor educați, promovând valori precum corectitudinea, punctualitatea, recunoștința, solidaritatea și spiritul de sacrificiu(cultura japoneză), autonomia, reușita și afirmarea (cultura americană).

Experiența unor țări avansate poate ajuta în găsirea unor soluții salvatoare, bazate pe strategii ample, unitare cu privire la finalitățile educației, abordate din perspectiva drepturilor omului.

Condițiile vieții contemporane care impun tratarea problemelor educației la nivelplanetar, evoluția rapidă și imprevizibilă a multor țări și domenii de acitivitate sunt departe de a oferi soluții satisfăcătoare sau de a atenua dimensiunile crizei. Considerăm că numai centrarea pe valorile autentice ale umanității ne pot ajuta să ieșim din dificultate.⁴”

Aruncând o privire asupra învățământului românesc de la începutul formării statului putem obseva că acesta prinde contur în același timp cu dezvoltarea societăți, spre exemplu, educația înainte de 1800 a avut o putere de dezvoltare limitată, însă o dată cu crearea statului Român modern în secolul al 19- lea, crește și dorința de a investii în acest domeniu și de a crea un sistem de învățământ.

În perioada de după primul război mondial caracteristicile educației sau schimbat prin integrarea diferitelor sisteme, datorită creșterii teritoriale și a numărului de cetățeni.

În Țara Românească, istoria învățământului superior, a început la sfârșitul secolului 17-lea. Constantin Brâncoveanu, domnitorul Țării Românești, a fondat Academia domnească de la București în 1694. Educația a fost disponibilă numai în limba greacă. În 1776, Alexandru Ipsilanti, domnitorul Țării Românești, a introdus noi cursuri în cadrul Academiei. De la acea dată, franceza

¹ Elena Joița, *Pedagogie și Elemente de Psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova 2003, pp 11-12

² Idem, p. 11

³ Idem, p. 12

⁴ Ibidem

și italiana au început să fie predate de asemenea și învățământul privat a fost, de asemenea disponibil.

Aspectele favorizante, atât politice cât și economice ale Unirii, sub oblăduirea lui Alexandru Ioan Cuza, au făcut să se nască un nou interes pentru cultura românească prin răspândirea învățaturii întregului popor. Trebuie menționat că, încă din 1844, Ion Ghica, în Însemnări asupra învățaturii publice, preconiza un învățământ normal pentru amândouă Principatele: zece școli normale aveau să pregătească, cu aceeași programă și în același spirit, 6000 de învățători crescuți în ideea unirii politice a celor două țări¹.

Problema edificării unui sistem național de educație și învățământ a constituit din totdeauna o preocupare prioritară pentru elita oamenilor de știință și de cultură, conștienți de responsabilitatea lor pentru asigurarea sănătății morale, pentru conservarea și dezvoltarea valorilor culturale și formarea competențelor profesionale, capabile să contribuie la o dezvoltare social-economică la nivelul de civilizație și progres tehnic din țările cu standarde avansate de dezvoltare.²

Anii 1880 au fost marcați de numeroase reforme, ministrul educației Spiru Haret creează program ambițios de reformă și modernizare a învățământului. Acesta a urmărit un amestec de educație și de construire a națiunii reușind alfabetizarea mediului rural. Acesta s-a implicat în deschiderea de nenumarate școli în zona rurală în condiții modeste dar prin intermediul aceste reorganizări s-a ridicat și modernizat sistemul de învățământ ducând la nașterea învățământul superior tehnic românesc.

Până în 1941, au fost diferențe între tipul de educație primită de către copii de vârstă școlară în zonele rurale și urbane – fiecare au fost adaptate la nevoia de forță de muncă din zona respectivă. Diferențele puteau fi foarte mari, elevii din școlile rurale care se transferau în școlile urbane trebuiau să repete anumiți ani, pentru a se putea adapta sistemului educativ.

Dictatura, de după al doilea război mondial a marcat sistemul educațional, mulți intelectuali fiind uciși sau forțați să se pensioneze. Ocupația sovietică, a schimbat fundamental sistemul de învățământ românesc, ajungându-se de la un sistem liberal, de inspirație franceză, la un sistem educațional de tip stalinist.

Concluzionând, învățământul românesc a trecut prin multe schimbări de alungul timpului până în prezent. Unele schimbări au fost în direcții pozitive însă altele în direcții total opuse, perioada sub influență sovietică, dar toate acestea au dus la formarea noastră ca societate și ca individ a fiecăruia în parte.

Referințe bibliografice

1. Andrei Dancsuly, Dumitru Salade, *Educație Și Contemporaneitate*, Editura Dacia, București, 1972;
2. Cătălina Ulrich, *Postmodernism Și Educație*, Editura Didactică Și Pedagogică R.A., București, 2007;
3. C-tin Strungă, *Politici Educaționale*, Editura Politehnica, Timișoara, 2003;

¹ Ilie Popescu-Teiușan, *Contribuții La Studiu Legislației Școlare Românești. Legea Instrucției Publice Din 1864*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1963, p. 17.

² Adrian Ștefan Chiriac, *Revista De Politica Științei Și Scientometrie – Serie Noua Vol. 1, No. 4*, Decembrie 2012, p. 293-300;

4. M. Smith, *Education And The Integration Of Behavior*, Theacher’s College, Contr. To Educ, New York, 1927;
5. Pierre Moegli, *Industria Educației Și Noile Media*, Editura Polirom, București, 2003;
6. Sorin Cristea, *Fundamentele Pedagogiei*, Editura Polirom, Iași, 2010;
7. Adrian Gorun, Tiberiu Horațiu Gorun, *Fundamente normative ale modernizării învățământului românesc (1864 - 1918)*, Editura Pro Universitaria, București, 2013;
8. Elena Joița, Ilie, M.Vlad, E. Frasinianu, *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, 2003;
9. Elena Joița, *Managementul educațional*, Iași, Editura Polirom, 2000;
10. Dumitru Otovescu, *Tratat de sociologie generală*, Craiova, Editura Beladi, 2010.